شهرآرا
روزنامه شهرامید وزندگی
شنبه
۰۴ اردیبهشت ۱۴۰۰
۱۱ رمضان ۱۴۴۲
شماره ۳۳۶۸
SHAHRARANEWS.IR
۰۳
جامعه

گزارش شهرآرا از وضعیت کاری کارمندان در شرایط قرمز کووید ۱۹ در مشهد

کرونا؛ کارمندان مشغول کارند!

مصطفی توفیقی

گزارش روز

در حالی که شرایط شیوع بیماری کرونا روزبه‌روز وخیم‌تر می‌شود و رئیس سازمان نظام پزشکی مشهد، به مسئولان هشدار می‌دهد رتبه کشور در مرگ‌ومیر در حال ارتقاست و حتی یک روز تأخیر در واکسیناسیون گسترده و عمومی نابخشودنی است، به‌نظر می‌رسد برنامه‌ها و آیین‌نامه‌های مقطعی برای بهبود شرایط کارمندان در مقابل آسیب‌های ناشی از کرونا، همچنان این گروه را یکی از آسیب‌پذیرترین اقشار در برابر حمله این ویروس قرار داده است. به‌ویژه اصرار دولت بر فعال بودن بخش‌های مختلف این نهاد در شرایطی که بیشتر شهرهای کرونایی رنگ قرمز و سیاه به خود گرفته‌اند و خبری هم از واکسیناسیون کارمندان نیست، موجب شده کارمندانی که هر روز (و در مواردی روز درمیان) در محل کار خود حاضر می‌شوند به‌طور مرتب در معرض بلایای ناشی از این بیماری باشند، و همه این‌ها در حالی است که گزارش میدانی شهر آرانشان می‌دهد که نه‌تنها محیط مناسب کاری، روانی و بهداشتی برای بیشتر کارمندان شهر مشهد فراهم نشده است، بلکه با کاهش منابع مالی، ارائه‌نشدن خدمات مناسب بهداشتی و نیز بی‌توجهی به بهداشت روانی کارمندان و خانواده‌های ایشان در دوران شیوع کرونا، عرصه خدمت‌رسانی کارمندان اعم از کارکنان دولت و دستگاه قضا روزبه‌روز دشوارتر و آسیب‌پذیرتر می‌شود. این گزارش نگاهی دارد به حال و روز کارمندان در روزگار کرونا که با حضور مستمر این قشر برای خدمت‌رسانی شهروندان در سخت‌ترین شرایط بهداشتی و روانی، می‌توان آن‌ها را «خط دوم جهاد» پشت سر خط مقدم جامعه پزشکی ایران نامید.

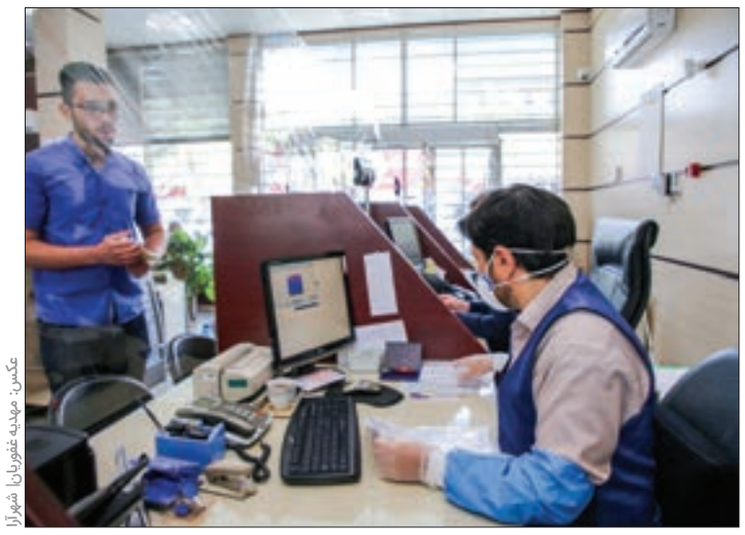

عکس: مهدیه غفوریان| شهرآرا

پیشگیری، درحد تابلو!

درحالی‌که در یک سال گذشته، هرازگاهی خبرهایی از بخشنامه‌های نوبتی در اعمال دورکاری کارکنان دولت شنیده می‌شود، اخبار کمتر منتشرشده و کمتر دیده‌شده از فوت کارمندان دولت در میان اخبار رسمی و غیررسمی، این پرسش را ایجاد می‌کند که آیا به‌واقع این قشر از جامعه که مجبور و ناگزیر از حضور منظم در ساعات کاری ادارات خود و ارتباط مستمر با همه اقشار شهروندان هستند از مصونیت و بهداشت لازم دربرابر این بیماری مهلک برخوردارند یا خیر. برای پاسخ به این پرسش راه درازی در پیش نداریم؛ به ادارات مختلف مشهد سر می‌زنیم و در یکی از این ادارات دولتی در جمع کوچکی از کارمندان حاضر می‌شویم تا حرف‌هایشان را از شرایط این روزهای آن‌ها بشنویم. اما پیش از صحبت با کارمندان این اداره با تعدادی از مراجعه‌کنندگان هم کلام می‌شویم.

رضا عبیدی، سی‌وپنج‌ساله، به‌دلیل کارهای اداری خود از قبل شیوع کرونا درگیر رفت‌وآمدهای اداری در این سازمان بوده است. او درباره وضعیت بهداشتی ادارات دولتی می‌گوید: به‌خاطر دارم حدود یک سال پیش همین وقت‌ها که به ادارات می‌آمدیم، بیشتر اوقات افرادی با لباس تمام‌سفید عایق دربرابر بیماری سراغمان می‌آمدند و ما را برانداز می‌کردند و مثلا تب‌سنج داشتند. کم‌کم آن آدم‌ها و آن آزمایش‌ها تبدیل شدند به دستگاه‌های الکل‌پاش! و حالا وقتی به ادارات مراجعه می‌کنیم کمتر سد دفاعی دربرابر هجوم بیشترشده کرونا می‌بینیم، انگار نه انگار که مرگ‌ومیرها این‌قدر زیاد شده است.

مریم سالاری، بیست‌ونه‌ساله، دیگر ارباب رجوع این اداره می‌گوید: دولت و سایر نهادها مرتب شعار مقابله با کرونا سر می‌دهند، اما حداقل توقع شهروندان این است که خود ادارات دولتی در این امر پیشگیری و مبارزه پیشگام کنند، نه اینکه حمایت از جان و سلامت شهروندان و ارباب‌رجوع‌ها را در افزایش بنرها و تابلوهای تبلیغاتی خلاصه کنند.

درحالی‌که مشاهدات میدانی گزارشگر شهرآرا در ادارات شهر مشهد نشان از پیش‌بینی‌نشدن تدارکات ویژه برای مبارزه با گسترش بیماری کرونا در اوج شیوع آن دارد، گفته‌های کارمندان همین ادارات و مشاهدات عینی خبرنگاران شهرآرا نشان می‌دهد که این خطرات برای کارمندان این ادارات به‌مراتب بیش از ارباب‌رجوع است. در جمع کوچک تعدادی از کارمندان همین اداره دولتی از شرایط این کارمندان در دوران اوج شیوع بیماری کرونا و دغدغه‌های آن‌ها می‌پرسیم.

یکی از کارمندان این اداره با اشاره به وضعیت بهداشتی محل کار خود می‌گوید: اگرچه در هفته‌های اول شیوع کرونا چه بسا بیش از انتظار طبیعی، اتاق‌ها و وسایل و... را ضدعفونی می‌کردند، الان دیگر خبری از آن حساسیت‌ها نیست و با کاهش زمان کار نیروهای خدمات اداره، بهداشت معمول اینجا نیز کمتر رعایت می‌شود. این کارمند همچنین با گلایه از فراهم‌نشدن شرایط مناسب برای کار خود و همکارانش، به شهرآرا توضیح می‌گوید: از اینکه مایع دستشویی بیشتر یا امکانات بهداشتی کامل‌تری در اداره قرار بدهند دریغ می‌کنند، چه برسد به اینکه برای ما اتاقک محافظ ایجاد کنند. البته بررسی میدانی شهرآرا نشان می‌دهد با وجود بهره‌مندنبودن کارمندان اداره مذکور و برخی ادارات دیگر از چنین امکانات پیشگیری، بیشتر ادارات دولتی مشهد از چنین امکاناتی برخوردار شده‌اند، اگرچه در مواردی کارمندان می‌گویند که این حفاظ‌ها را از فرط نگرانی، با هزینه شخصی درست کرده‌اند.

> **اضطراب‌های ناشی از مواجهه هرروزه و مداوم کارمندان با جامعه‌ای که ویروس کرونا در آن شایع است، نه‌تنها خود این کارمندان، که خانواده‌های همیشه‌نگران آن‌ها را نیز درمعرض آسیب‌های روان‌شناختی قرار داده است**

غربالگری بی غربالگری

یک کارمند درباره نحوه شناسایی مبتلایان در بدو ورود به ادارات می‌گوید: اگرچه پیش از این و برای مدتی محدود با حضور افرادی از اداره بهداشت به شناسایی افراد مشکوک در ادارات پرداخته می‌شد، هم‌اکنون هیچ‌گونه برنامه‌ای برای این غربالگری وجود ندارد. بررسی میدانی شهرآرا نشان می‌دهد اگرچه در بیشتر ادارات شهر مشهد موارد مختلفی از ابتلا به کرونا در میان کارمندان مشاهده شده است، اداراتی که پیش از این ضدعفونی‌کننده، گیت مراقبت یا پایگاه بهداشتی برای شناسایی موارد مشکوک ابتلای کرونا برقرار کرده بودند، هم‌اکنون با حداقل امکانات پیشگیری و شناسایی در حال فعالیت اداری روزمره خود هستند.

مسائل مالی دولت، گریبان‌گیر کارمندان؟

کارمند دیگری که دارای سابقه بیشتر کار دولتی است و در حوزه مالی مشغول فعالیت است، یکی از دلایل کاستی‌های بهداشتی ادارات را مسائل مالی دولت عنوان می‌کند و توضیح می‌دهد: تأمین‌نشدن بودجه ادارات در بسیاری از موارد این ادارات را مجبور به کاهش هزینه‌های مصرفی و جاری خود تا بیشترین حد ممکن کرده است، تا جایی که نه‌تنها در اقلام بهداشتی، بلکه در استفاده از انرژی هم کاستی‌هایی وجود دارد. ازجمله اینکه در زمستان شایع شده بود بخشنامه‌هایی به ادارات ابلاغ شده که مصرف انرژی خود را کاهش دهند و این موجب قطع عامدانه گاز در ادارات و سرماخوردگی همکارانمان در دوره شیوع کرونا شده بود.

درحالی که شهرآرا نمی‌تواند همه صحبت‌های این کارمند پنجاه‌وچهارساله دولت را تأیید کند، بسیاری از کارمندان ادارات دولتی همچنین از کاهش و قطع بودجه اضافه‌کاری خود گلایه می‌کنند و می‌گویند در شرایطی که درآمدهای جاری کارمندان کمتر، مشاغل دوم آن‌ها بیشتر تعطیل، و مخارج آن‌ها به‌ویژه هزینه‌های درمانی آن‌ها بسیار بیشتر شده است، این شرایط پرداخت حقوق و مزایا نیز زندگی را بر آن‌ها تنگ‌تر کرده است. یکی از خانم‌های شاغل در این اداره اینطور انتقاد می‌کند: تنها خدمات بهداشتی که در یک سال اخیر دراختیار ما قرار داده‌اند، یک بسته ماسک پنجاه‌عددی بوده و بس، یعنی ما هزینه مصرف ماسک و الکل و... را هم از جیب خودمان می‌دهیم، درحالی‌که حداقل انتظاری که از دولت می‌رود، این است که خدمات پیشگیری، بسته‌های بهداشتی و امکانات مراقبتی رایگان دراختیار کارکنان خود قرار دهد تا خانواده ما هم این‌قدر نگران کار ما در محیط پررفت‌وآمد اداره نباشند.

نه واکسن، نه حمایت

با همه این گفت‌وشنودها و حرف و حدیث‌ها، استانداری خراسان رضوی درحالی محدودیت حضور کارکنان را به‌صورت «کاهش حضور تا یک‌سوم کارکنان دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات ضروری و مرتبط با خدمات اساسی در محل کار با تشخیص بالاترین مسئول دستگاه» و «کاهش حضور کارکنان سایر دستگاه‌ها تا یک‌دوم» اعلام کرده است که خبر چندانی از رسیدن واکسن به کارمندان ادارات مشهد به گوش نمی‌رسد. واکسنی در کار نیست و اگر هم هست، حرفی از اولویت این قشر در برخورداری از آن مطرح نمی‌شود.

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام پزشکی مشهد، دکتر علی بیرجندی‌نژاد، رئیس سازمان نظام پزشکی مشهد، ضمن هشدار به مسئولان امر گفت: رتبه کشور در مرگ‌ومیر درحال ارتقاست و حتی یک روز تأخیر در واکسیناسیون گسترده و عمومی، نابخشودنی است. اگر وزارت بهداشت در نوروز به هر علتی نتوانست مؤثر وارد میدان شود دست کم در واکسیناسیون گسترده قافیه را نبازد. انتظار همه جامعه از شخص وزیر و مجموعه وزارت بهداشت تهیه واکسن، واکسن و واکسن است.

وی وضعیت بیمارستان‌ها را غیرقابل باور خواند و گفت: به اذعان بسیاری از همکارانمان در بسیاری از اورژانس‌ها نزدیک به تکمیل ظرفیت هستیم و ادامه این روند باعث خواهد شد تختی برای بستری بیمار جدید نداشته باشیم. وی ادامه داد: این درحالی است که بسیاری از مسئولان به‌جای اقدام فوری، در پی یافتن مقصر هستند؛ خرج‌کردن از مردم و اتهام‌زنی به آن‌ها نیز راحت‌ترین مسیر برای عده‌ای شده است؛ یک روز سفرهای نوروزی و روز دیگر صف‌های مرغ مورد اتهام است.

بیرجندی‌نژاد افزود: متأسفانه بعضی افراد بسیار راحت از رسیدن آمار فوتی‌ها به ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰نفر در روز سخن می‌گویند. آیا کشوری که با بحران جمعیتی روبه‌رو است و نرخ موالیدش در سال گذشته بهت‌آور است، این‌قدر راحت باید از جان‌دادن سرمایه‌های انسانی و نیروی کار خود بگذرد؟ وی ادامه داد: امروز واکسن ضروری است؛ اگر امروز واکسن داخلی به مردم نمی‌رسد، نباید منتظر فردا شد.

هشدار درباره آسیب‌های روانی کارمندان

در شرایطی که شیوع بیماری کرونا و کمبود امکانات و خدمات، سلامت جسمی کارمندان و خانواده‌های آن‌ها را با مخاطرات جدی روبه‌رو کرده است، روان‌شناسان درباره عوارض روانی و عاطفی این شرایط بر قشر کارمند و خانواده‌های آن‌ها نیز هشدار می‌دهند.

ملیکا عبادی، مشاور خانواده، در گفت‌وگو با شهرآرا معتقد است اضطراب‌های ناشی از مواجهه هرروزه و مداوم کارمندان با جامعه‌ای که ویروس کرونا در آن شایع است، نه‌تنها خود این کارمندان، که خانواده‌های همیشه‌نگران آن‌ها را نیز درمعرض آسیب‌های روان‌شناختی قرار داده است. به گفته این روان‌شناس، کسانی که درمعرض مستقیم ارتباط مستمر با همه شهروندان هستند و برای آن‌ها دربرابر کووید ۱۹ هیچ‌گونه مصونیتی وجود ندارد، به نوعی مدام با اضطراب احتمال درگیرشدن با این بیماری نیز مواجه هستند.

عبادی تأکید می‌کند: حداقل کاری که ادارات دولتی برای عبور دادن کارمندان خود از این مرحله آسیب‌پذیری روانی انجام می‌دهند، این است که از کمک روان‌شناسان و مشاوران استفاده کنند، و اگر امکانات استقرار مشاور در ادارات را ندارند، دست‌کم با ایجاد ارتباط بین کارکنان خود با مشاوران و تشویق کارکنان برای استفاده از خدمات مشاوره‌ای و روان‌شناسی، زمینه را برای تقویت سلامت روانی و کارایی حرفه‌ای کارمندان فراهم آورند.

حرف مردم
info@shahrara.com رایانامه
۰۹۱۵۴۲۹۴۵۸۰
۳۰۰۰۷۲۸۹ پیامک
۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰
۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵ تلفن
۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰ پیام‌رسان

راه و شهرسازی
شهروند| رؤسای محترم اداره راه و ترابری مشهد و فریمان، جاده مذکور، مخصوصا لاین فریمان به مشهد از شهرک صنعتی تابهشت رضا نیاز مبرم به روکش آسفالت دارد. با این گرانی قطعات و هزینه‌های تعمیر چاره‌ای بیندیشید.

سازمان فردوس‌ها
۰۹۱۵...۰۸۳ | چقدر خوب است که سازمان فردوس‌ها بر روی بدنه خودروهای حمل متوفی، خواسته‌های اموات یا احادیثی در جهت طلب مغفرت اموات و تلنگری برای بازماندگان طراحی و نصب نماید.

علوم پزشکی
افشین منش| بهتر است به‌جای تعطیل کردن تالارها و باغ سراها با پارتیشن‌بندی فضای داخلی تالارها و کانکس گذاری و چادر گذاری، در این اوضاع بحرانی شیوع کرونا از این مکان‌ها برای بستری کردن بیماران کرونایی که اکثر بیمارستان‌ها را پر کرده‌اند استفاده کنند و هزینه درمان را به‌صورت اجاره به مالکان تالارها و باغ سراها بپردازند.

۰۹۳۶...۱۵۸ | مغازه‌های مشمول تعطیلی (خیاطی، زیورآلات، پمپ آب، پارچه‌فروشی و...) در هسته مرکزی شهر مثل خیابان‌های اندرزگو و دیالمه همگی باز هستند و وقتی بازرس می‌آید، در را می‌بندند و کرکره برقی را پایین می‌آورند و بعد از اینکه توسط افرادی به نام «بپا» از رفتن بازرس مطمئن می‌شوند، مجددا مغازه‌ها را باز می‌کنند!

۰۹۹۲...۳۴۱ | بیمارستان فارابی چرا نوبت سونوگرافی را سه‌ماهه می‌دهد؟ مریض بمیرد از درد تا سه ماه؟ درصورتی که قادر است روزانه تمام بیماران را بپذیرد. درقبال پرداخت حق بیمه زیاد، خدماتی که می‌گیریم، صفر است.

شهروند| چرا بازار بزرگ خیام باز است؛ مگر نگفته‌اید که دو هفته به‌خاطر کرونا باید ببندند؟

سازمان تأمین اجتماعی
علی اکبر فکری| ما بازنشستگان تأمین اجتماعی با حداقل حقوق (۳میلیون و ۹۰۰هزارتومان) با ۳۰سال خدمت، با این تورم و گرانی و اجاره خانه و مشکلات دیگر چطور زندگی کنیم؟ آیا برای دولت و مجلس مهم است که بین بازنشستگان فرق می‌گذارند؟

اجتماعی
علی طاهبازنیا| امیدواریم عزیزانی که به ییلاقات برای تفریح می‌روند، به هنگام برگشت زباله‌هایشان را در طبیعت رها نکنند و به محیط زیست آسیب نرسانند. در سال گذشته چندین رأس گوسفند به‌دلیل بلعیدن نایلون تلف شدند که هم به دامداران ضرر وارد آمد و هم حیوانات بی‌زبان، قربانی بی‌فرهنگی عده‌ای راحت‌طلب شدند..

خودروسازان
۰۹۳۶...۲۲۱ | می‌دانیم اولین بار فرانسوی‌ها از پژو صندوق‌دار مدل ۲۰۶ برای تشریفات دیپلماتیک استفاده کردند و کشورمان بسیار هزینه کرد تا چنین خودرو صندوق‌داری بسازد. حالا بدانید هیچ خودرویی جایگزین آن نمی‌تواند بشود؛ حتی پژو۲۰۷!

سازمان اتوبوس‌رانی
آبیار| بارها دیدم رانندگان مسیر خط‌های ۳۷ و ۳۷٫۱ و خط بی‌آرتی از سمت معلم به سمت حرم خارج از ایستگاه نگه می‌دارند و سیگار و خوراکی می‌گیرند. به آن‌ها تذکر دهید.

سازمان ثبت اسناد
هاشم صفا| خبر «هزینه‌های عجیب انتقال سند خودروهای داخلی تا ۱۹ میلیون تومان» را خواندم. وقتی ماشین تعویض پلاک می‌کنید، بالای برگ نوشته «سند مالکیت خودرو» و برگه زیرش «برگه انتقال» است. پس در محضر فقط برای یک کار الکی پول مفت می‌گیرند.

شهروند| خبر «هزینه‌های عجیب انتقال سند خودروهای داخلی تا ۱۹ میلیون تومان» را خواندم. کار خاصی هم نمی‌کنند. نمی‌فهمم این همه پول با چه دلیلی باید از مردم گرفته بشود؟

متفرقه
نجفی| اگر امروز در وضعیت قرمز قرار گرفته ایم، اگر بسیاری از مشاغل تعطیل شده و اگر بسیاری از کودکان و مادرانشان به‌خاطر بیمارشدن پدران و همسرانشان دچار مشکل شده‌اند و زندگی‌ها به مخاطره افتاده است، به‌خاطر آن کسانی است که به بستن جاده‌ها در ایام تعطیلات نوروزی رأی نداده‌اند و بنابر مصالحی که در آینده مشخص می‌شود، اجازه دادند جاده‌ها باز و سفرها انجام شوند.

گزارش

دوراهی سربازی؛ اصلاح قانون یا فرار از آن؟

با وجود ۳میلیون سرباز فراری در کشور و طرح موضوع اصلاح قانون سربازی، همچنان درباره این مسئله اختلاف نظر جدی وجود دارد

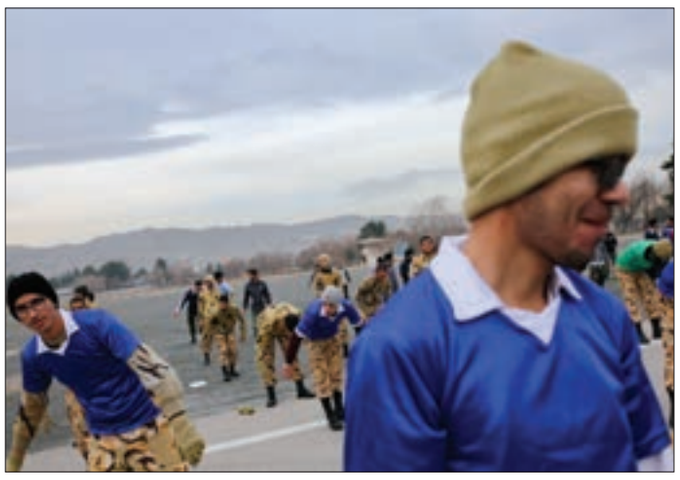

عکس: سعید گلی| شهرآرا

محدثه شوشتری
m.shushtari@shahraranews.ir

گزارش روز

دوران سربازی رفتن دهه هشتادی‌ها شروع شده است؛ نسلی که بیشتر از نسل‌های قبلی از سربازی رفتن فراری‌اند تا جایی که آمار سربازان فراری و مشمولان غایب افزایش یافته است. آخرین آمار رسمی را حدودسه هفته پیش ابوالفضل ابوترابی، نماینده مردم نجف‌آباد در مجلس، ۳میلیون سرباز اعلام کرد. غلامرضا رحیمی‌پور، رئیس اداره سرمایه انسانی سرباز ستاد کل نیروهای مسلح، هم این آمار را در یک سخنرانی رسمی تأیید و اعلام کرد: هم‌اکنون ۲میلیون و ۹۰۰هزار مشمول غایب از سربازی داریم. اعلام این آمارهای کشوری خیلی کم سابقه بود آن هم به‌طور رسمی و از سوی مراجع مربوط درباره تعداد سربازان فراری؛ اما وقتی جزئیات این آمار اعم از رده سنی، تحصیلات و مناطق جغرافیایی را از نهادهای متولی به‌صورت استانی درخواست کردیم، با پاسخ منفی مواجه شدیم. نه ناجا و نه دیگر نهادهای نظامی و امنیتی این آمار را به‌صورت جزئی‌تر شامل مشهد و خراسان رضوی اعلام نکردند و صحبت از آمار مشمولان غایب را فقط به مراجع کشوری ارجاع دادند.

ناکارآمدی مدل سربازی و مشکلات جوانان

اگر با همان آمار ۳میلیون سرباز فراری، و براین‌اساس که به‌طور معمول همیشه حدود ۱۰درصد آمارهای کشوری مربوط به این استان است، تخمینی برای تعداد سربازان فراری خراسان رضوی بزنیم، به عدد ۳۰۰هزار سرباز فراری خواهیم رسید که عدد کوچکی نیست. این نظر کارشناسان، جامعه‌شناسان و حتی روان‌شناسان که با توجه به میزان فرار و خودکشی سربازان بارها اعلام کرده‌اند مدل سربازی اجباری منطبق با واقعیت‌های جامعه پیش نرفته است، در این آمارها خودش را نشان می‌دهد؛ شیوه‌ای که علاوه بر ناکارآمد بودن قانون فعلی آن، به تأخیر در ازدواج جوانان و به‌دنبال آن، کاهش جمعیت نیز منجر شده است.

برای کاهش تعداد سربازان فراری هر چند محدودیت‌های زیادی همچون استخدام‌نشدن افراد سربازی‌نرفته در دستگاه‌های دولتی و خصوصی، منع خروج آن‌ها از کشور و حتی مواردی همچون تجدید و تعویض گواهی‌نامه گذاشته شده است -البته گواهی‌نامه رانندگی را طبق قانون مشمولان غایب سربازی می‌توانند دریافت کنند اما هنگام تجدید و تعویض، با مشکل مواجه می‌شوند- هنوز هم بخش شایان توجهی از جوانان حاضر به پذیرش این محدودیت‌ها هستند اما زیر بار سربازی نمی‌روند یا آن را به تأخیر می‌اندازند. تنها یکی از محدودیت‌ها برای مشمولان غایب در این سال‌ها حذف شده و آن هم نقل و انتقال سند است. در گذشته بدون کارت پایان خدمت امکان نقل و انتقال سند نبود که این مانع از سر راه مشمولان غایب برداشته شده است. از طرفی قانون خرید سربازی که در گذشته اجرا می‌شد، حذف شده است.

طرح پیشنهادی اصلاح قانون سربازی

برای رفع مشکلات موجود در نظام وظیفه، سال‌هاست که از اصلاح قانون سربازی اجباری صحبت به میان می‌آید اما هیچ‌وقت این رایزنی‌ها و اظهارنظرها در مسیر جدی برای اصلاح قانون قرار نمی‌گیرند. مرکز پژوهش‌های مجلس، شهریور سال ۹۲ با انتشار گزارشی، پیش‌بینی هفت مدل جایگزین سربازی را ارائه کرد اما در این سال‌ها نحوه مدیریت خدمت سربازی کمترین تغییر را به خود دیده است. با این حال، طرح اختیاری کردن سربازی، جدیدترین طرحی است که از سوی برخی نمایندگان مجلس یازدهم مطرح شده است.

بر اساس این طرح، ترکیبی از اختیاری و حرفه‌ای شدن، جایگزین قانون سربازی اجباری می‌شود و در عین حال سربازان حقوق و مزایای لازم را نیز دریافت می‌کنند. درواقع کسانی که مایل به سربازی رفتن نیستند، مالیاتی سالیانه را تا پنجاه‌سالگی به کسانی می‌دهند که سربازی می‌روند. آن فردی که باید تا پنجاه‌سالگی حقوق پرداخت کند، بسته به خدماتی که دریافت می‌کند، مبلغ را می‌پردازد؛ به عبارتی اگر بیشتر خدمات بگیرد باید درصد بیشتری بدهد. برای مثال کسی که بیشتر به سفر خارجی می‌رود باید ۵۰درصد عوارض خروج را به این امر اختصاص دهد یا کسانی که در کار خرید و فروش ماشین و مسکن هستند، بیشتر باید عوارضی برای تأمین امنیت بدهند. اما کسی که در روستا و مناطق محروم است و یک منزل خرید و فروش کند یا سفر خارجی نداشته باشد، عوارض تأمین امنیت کمتری پرداخت می‌کند. شعار این طرح این است که پرداختی‌ها براساس عدالت است و هر کس که خدمات بیشتری استفاده می‌کند باید برای امنیت پول بیشتری به نیروی سرباز بدهد.

البته در این طرح، ملاک برآورد نیاز نیروهای مسلح است؛ زیرا موضوع تأمین امنیت با حضور سربازان نیز باید در نظر گرفته شود. کشور به طور میانگین در هر سال به ۴۰۰سرباز نیاز دارد؛ برای اینکه کمبود سرباز رخ ندهد، طرح نمایندگان مجلس با تمدید سربازی از دو سال تا پنج‌سال و حرفه‌ای شدن سربازان برای تأمین امنیت کشور در این مدت پیشنهاد شده است.

تأکید نماینده مشهد بر توافق مجلس و نیروهای مسلح

اما صحبت از این طرح در حالی مطرح است که نیروهای مسلح با تغییر قانون فعلی سربازی مخالف‌اند و این مخالفت با واکنش انتقادی سردار ابوالفضل شکارچی، سخنگوی ارشد نیروهای مسلح، همراه شده است؛ تا جایی که هفدهم فروردین نیروهای مسلح بلافاصله نشست خبری با رسانه‌ها گذاشتند و سردار شکارچی در جمع خبرنگاران از این طرح انتقاد و اعلام کرد: با توجه به نزدیک شدن به انتخابات، سخن گفتن درباره خدمت سربازی و ارائه برخی طرح‌ها دارای اهداف انتخاباتی است.

در عین حال، امیرحسین قاضی‌زاده، نماینده مشهد و نایب‌رئیس مجلس، تأکید می‌کند که مجلس و ستاد کل نیروهای مسلح برای اصلاح قانون سربازی باید با هم به توافق برسند و تعامل کنند.

به گفته قاضی‌زاده، تغییر قانون اجباری‌بودن سربازی از مدت‌ها پیش در مجلس بررسی شده است. مدل فعلی سربازی به دومین مانع ازدواج و فرزندآوری تبدیل شده است. از طرفی نحوه به کارگیری سربازها دغدغه بزرگ جوان‌هاست.

وی درباره میزان اندک دریافتی حقوق سربازان نیز می‌گوید: در بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ منابع مالی پرداخت و افزایش حقوق سربازان پیش‌بینی شده است؛ لذا در سال جاری دریافتی سربازان افزایش خواهدیافت.

گفتنی است نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی هفته گذشته با سردار محمدجواد زاده کمند، معاون نیروی انسانی ستاد کل نیروهای مسلح، جلسه‌ای برگزار کرد که در این نشست وی با اشاره به راهکارهایی برای اصلاح قانون نظام وظیفه عمومی، اعلام کرد: امنیت و اقتدار مرزها خط قرمز ماست و ما در مجلس آمادگی داریم بودجه موردنیاز برای استخدام نیروی انسانی و خرید تجهیزات را تصویب کنیم و به این صورت قانون سربازی نیز اصلاح شود.

سردار ابوالفضل شکارچی، سخنگوی ارشد نیروهای مسلح: با توجه به نزدیک‌شدن به انتخابات، سخن‌گفتن درباره خدمت سربازی و ارائه برخی طرح‌ها دارای اهداف انتخاباتی است